

Tájékoztató
a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményének érvényesítéséről szóló
adóelőleg-nyilatkozathoz

Tudja-e, hogy adóelőleg-nyilatkozatát az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazásban (ONYA) is leadhatja?

Ez az adóelőleg-nyilatkozat beadásának legegyszerűbb módja, hiszen a NAV

- a nyilatkozatot a rendelkezésre álló személyes adatokkal, illetve a korábbi nyilatkozatok adataival előre feltölti,
- a kitöltött nyilatkozatot elektronikusan továbbítja az Ön által megjelölt munkáltatónak, kifizetőnek.

Az ONYA felületen kitöltött nyilatkozatot a NAV tárolja, így szükség esetén szerkeszthető, módosítható, ismételten beküldhető.

Az ONYA ügyfélkapus regisztrációval érhető el a NAV honlapján keresztül.

Ha Ön szeretné, hogy a munkáltatója, kifizetője az Ön törvényben meghatározott jövedelmeire a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét figyelembe véve állapítsa meg az adóelőleget, akkor ezt a nyilatkozatot két példányban töltsse ki és adja át munkáltatójának, kifizetőjének! Az adóelőleg-nyilatkozat nem kizárólag munkáltatónak adható át, hanem olyan kifizetőnek is, aki Önnek úgynevezett összevonás alá eső jövedelmet juttat.

Munkáltató, aki bért fizet ki, illetve a társas vállalkozás tevékenységében személyesen közreműködő tagnál a társas vállalkozás. **Bérnek** számít a munkabér, de az adóköteles társadalombiztosítási ellátás, például a gyermekgondozási díj is, így a nyilatkozat ilyen esetben is megtehető.

Kifizető az a megbízó, aki **összevonás alá eső rendszeres jövedelmet** juttat a magánszemélynek, például megbízási szerződés alapján havi, heti bért, munkadíjat, tiszteletdíjat, személyes közreműködés ellenértékét, egyéb juttatást.

A munkáltató, kifizető a nyilatkozatot az adóéven belül, az átadást követő kifizetéseknél veszi figyelembe. Ha a nyilatkozatban közölt adatok változnak, **Ön köteles haladéktalanul új nyilatkozatot tenni** – ezt az I. Blokk jobb felső sarkában (a „**Módosított nyilatkozat**” kódkockában) kell X-szel jelölnie. Ha év közben új munkáltatónál helyezkedik el és új nyilatkozatot tesz, az **nem számít módosított nyilatkozatnak**.

A nyilatkozat egyik példányát a munkáltatónak, kifizetőnek, másik példányát pedig Önnek kell az adóbevallás elkészítéséhez szükséges bizonylatokkal együtt az elévülési időn belül, azaz a bevallás benyújtását követő 5. év végéig megőriznie.

Ha Ön a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét jogalap nélkül kéri, és így az adóbevallásában 10 ezer forintot meghaladó befizetési kötelezettsége, vagyis adóhátraléka keletkezik, akkor ennek 12 százalékát különbözeti bírságként kell megfizetnie az adóhátralékkal együtt.

A kedvezmény igénybevételének feltételei

Négy vagy több gyermeket nevelő anya az a nő, aki **vér szerinti vagy örökbefogadó szülőként** az általa nevelt, legalább négy gyermek után:

- a) családi pótlékra jogosult, vagy
- b) családi pótlékra már nem jogosult, de legalább 12 éven keresztül jogosult volt,
- c) a családi pótlékra való jogosultság a gyermek elhunytja miatt szűnt meg.

Az a) pont szerinti gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket is, aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, a családi pótlékra az anya nem jogosult, de a gyermeket az anyát megillető családi pótlék összegének meghatározásakor figyelembe veszik.

A b) pont szerinti gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket, akire tekintettel az anya vagy a szociális intézmény vezetője családi pótlékra való jogosultsága már nem áll fenn, de legalább 12 éven keresztül e két személy valamelyike, vagy mindkettejük esetében összesen fennállt, feltéve, hogy a szociális intézmény vezetőjénél fennálló jogosultság időszaka alatt az előző mondatban foglaltak teljesültek.

Például **négy vagy több gyermeket nevelő anyának számít** az a nő, aki:

- saját háztartásában neveli a 3, 6, 9 és 12 éves gyermekeit;
- négy gyermeket szült, ebből hármat felnevelt (már felnőttek), egyikük pedig kisgyermekként elhunyt;
- öt gyermeket szült, a szülők elváltak, amikor a két legidősebb gyermek 16 és 14 éves volt, a három fiatalabb gyermek az anyánál maradt, a két idősebb az apához került;
- három gyermeket szült és nevelt: a legidősebb dolgozik, elköltözött otthonról, a középső egyetemista, a harmadik középiskolába jár, és korábban örökbefogadott egy 3 éves kislányt, aki 22 évesen költözött el a szülői házból.

Nem tekinthető négy vagy több gyermeket nevelő anyának az a nő, aki:

- négy gyermeket szült, de váláskor az apához került 10 éves kislánya;
- második férjével közösen nevel négy kiskorú gyermeket, akik közül kettő a sajátja, kettő a férjéé (kivéve, ha a férje gyermekeit örökbe fogadta).

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye **a törvényi előírások szerint az alábbi jövedelmekre érvényesíthető:**

- a bérnek minősülő és más nem önálló tevékenységből származó jövedelemre, ilyenek különösen:
 - a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelem,
 - az adóköteles társadalombiztosítási ellátás (például: táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj),
 - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján folyósított adóköteles ellátások,
 - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított álláskeresési járadék, álláskeresési segély, kereset-kiegészítés és keresetpótló juttatás,
 - a Magyar Honvédségnél tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély e jogviszonyból származó jövedelme,
 - ez előzőekben meghatározott jövedelmet pótló kártérítés (keresetpótló járadék),
 - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása,
 - a munkaviszony megszűnése miatt kifizetett végkielégítés, de a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó része nem képezi a kedvezmény alapját,
 - a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése ellenértékéért kifizetett jövedelem,
 - a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenységére tekintettel adott juttatás,
 - a jogszabály alapján választott vagy kijelölt tisztségviselő tevékenysége (például igazgatótanácsi tag, felügyelőbizottsági tag) ellenértékéért kapott juttatás,
 - nemzetközi szerződés hatálya alatt a nem önálló munkából, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelem,
 - az országgyűlési képviselők, nemzetiségi szószólók, polgármesterek e tevékenységből származó jövedelme,
 - az állami projektértékelői jogviszonyból származó jövedelem.
- Az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül:
 - a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivéjtjére, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmére,
 - a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységből származó jövedelmére,
 - az európai parlamenti képviselő e tevékenységből származó jövedelmére,
 - a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységből származó jövedelmére,
 - a választott könyvvizsgáló e tevékenységből származó jövedelmére,
 - a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében történő munkavégzésre irányuló, más szerződés alapján folytatott tevékenységből, például megbízásból származó jövedelmére.

A kedvezményre való **jogosultság annak a hónapnak az első napján kezdődik, amelyben Ön először négy vagy több gyermeket nevelő anyának számít.**

A kedvezményre való **jogosultság annak a hónapnak az utolsó napján szűnik meg, amelyben Ön utoljára, legalább egy napig négy vagy több gyermeket nevelő anyának minősül.**

Például egy házaspár négy gyermeket nevel, akik 3, 6, 9 és 12 évesek. A szülők júniusban elválnak és a két idősebb gyermek az édesapával marad. Ebben az esetben az anya utoljára június hónapban tekinthető négy vagy több gyermeket nevelő anyának, így az adóelőleg kitöltésekor július hónapot kell megjelölnie a jogosultság megszűnésének hónapjaként.

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét **minden más kedvezményt megelőzően** érvényesíti a munkáltató, kifizető. Ez azt jelenti, hogy Ön az említett jövedelmeire nem tudja az első házások kedvezményét, a családi kedvezményt és a személyi kedvezményt érvényesíteni, annak azonban nincs akadálya, hogy a bérjövödelmével kapcsolatban **családi járulékkedvezményt** érvényesítsen.

Annak érdekében, hogy Ön a családi járulékkedvezményt is igénybe tudja venni, a családi kedvezmény igénybevételére vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatot is ki kell töltenie és oda kell adnia a munkáltatójának.

Hasonlóan kell eljárnia akkor is, ha van olyan összevont adóalapba tartozó jövedelme, amelyre a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét nem tudja érvényesíteni, de a családi kedvezményt vagy családi járulékkedvezményt igen.

Ha Ön a házastársával közösen érvényesít családi kedvezményt, járulékkedvezményt a nyilatkozattételkor vegye figyelembe a közös érvényesítés kedvezményre gyakorolt hatását is! Az esetleges év végi visszafizetési kötelezettség elkerüléséhez figyelmebe ajánljuk a www.nav.gov.hu oldalon elérhető családkedvezmény-példatárat és -kalkulátorokat.

A kedvezményről bővebb tájékoztatást olvashat a NAV honlapján az „Szja adóalap-kedvezmények” című 73. számú információs füzetben.

Az adóelőleg-nyilatkozat kitöltése

Az I. Blokkhoz: Ön ebben a blokkban nyilatkozik munkáltatójának arról, hogy érvényesíteni kívánja a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét.

Az 1. pontban kell feltüntetni a kedvezmény igénybevételére jogosító gyermekek nevét és adóazonosító jelét. A **munkáltató, kifizető csak akkor tudja a kedvezményt figyelembe venni, ha legalább 4 gyermek adatait feltünteti!** Ha a gyermeknek nincs adóazonosító jele, akkor adja meg születési helyét, idejét és az anyja nevét, még abban az esetben is, ha az megegyezik az Ön nevével.

A 2. pontban nyilatkozik arról, hogy Ön jogosult a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményére és igénybe kívánja azt venni.

A kedvezmény igénybevételének további feltételei

Ön csak akkor érvényesíthet a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szerinti négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, ha azonos vagy hasonló **kedvezményt** ugyanarra az időszakra **másik államban** – ahol önálló és nem önálló tevékenységből, nyugdíjból és más, hasonló, a korábbi foglalkoztatásból származó jövedelme megadóztatható – figyelemmel a kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi egyezmények rendelkezéseire is – **nem vett és nem is vesz igénybe.**

A külföldi adóügyi illetőségű magánszemély a kedvezményt Magyarországon csak akkor érvényesítheti, ha az adóévben megszerzett összes jövedelmének – ideértve a Magyarországon nem adóztatható jövedelmet is – **75 százalékát Magyarországon adózik.** Az adóévben megszerzett összes jövedelemből beleszámít az önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelem – ideértve különösen a vállalkozói jövedelmet és a vállalkozói osztalékalapot vagy az átalányadó alapját – valamint a nyugdíj és más hasonló, a korábbi foglalkoztatásból megszerzett jövedelem, függetlenül attól, hogy mely országban adókötelesek.

Ha Ön külföldi adóügyi illetőségű, a „Kiegészítő nyilatkozat a külföldi adóügyi illetőségű magánszemélyek adóalap-kedvezményének érvényesítéséhez” nyilatkozatot is ki kell töltenie és a munkáltató, kifizető részére átadnia a kedvezményének igénybevételéhez! Adóazonosító jelet ebben az esetben is meg kell adni!

A 3. pontban kell jelölni, ha a jogosultsága végleges.

Ha Ön a munkáltatójának, rendszeres jövedelmet juttató kifizetőjének jelzi, hogy véglegesen jogosult a kedvezményre, akkor a következő években nem kell új nyilatkozatot adnia, azt a munkáltató, kifizető további nyilatkozat nélkül is figyelembe veszi.

A kedvezményre való jogosultság akkor válik véglegessé, ha a kedvezményre jogosító gyermekek közül négy után legalább 12 évig jogosult volt családi pótlékra, ide értendő az az eset is, amikor a családi pótlékra való jogosultság a gyermek elhunytja miatt szűnt meg.

A 4. pontot akkor töltsse ki, ha a továbbiakban **nem kívánja** a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét **igénybe venni!** Ekkor a „Módosított nyilatkozat” kódkockát jelölje X-szel, és tüntesse fel azt a hónapot, amelyben a kedvezményt már nem kívánja igénybe venni! Ha ezt a pontot kitölti, akkor az 1. és 2. pontot nem kell kitöltenie.

A II. Blokkhoz: ezt a blokkot az Ön munkáltatójának, kifizetőjének kell kitöltenie.